

Il-Jum Internazzjonali kontra l-Omofobija u t-Transfobija:

Niġġieldu d-diskriminazzjoni

Renee Laiquiera

Kummissarju – Kummissjoni Nazzjonali għall-Promozzjoni tal-Ugwaljanza (NCPE)

“Tawni fastidju sempliciment għax jien dak li jien - minhabba li wiċċi hu xi ffit maskili u minhabba li rrealizzaw li jiena persuna trans meta semgħu l-vuċi tiegħi” ... Din kienet l-esperjenza li dehret f’ rapport tal-Amnesty International ta’ tfajla trans mhux bogħod wisq minn xtutna – fi Sqallija. Izda każijiet bħal dawn isehħu wkoll f’ Malta!

Nhar is-17 ta’ Mejju fakkarna l-Jum Internazzjonali Kontra l-Omofobija u t-Transfobija, magħruf fil-qosor bħala IDAHO. Dan il-Jum jitfakkar minn diversi organizzazzjonijiet madwar id-dinja permezz ta’ attivitajiet u manifestazzjonijiet. L-omofobija nistgħu niddekrivuha bħala mibgħeda, intolleranza, u biża’ minn persuni omosesswali u bisesswali. Mill-banda l-oħra t-transfobija tikkonsisti f’ tipi differenti ta’ stmerrija lejn persuni transesswali. Dawn l-attitudnijiet negattivi jistgħu johlqu sterjotipi dwar dawn il-persuni li jistgħu jwasslu għal diskriminazzjoni jew saħansitra vjolenza fuq persuni LGBTI.

Il-bidla fil-mentalità lejn kif inħarsu lejn persuni LGBTI tista’ ssehħ billi nkomplu nqajmu aktar għarfien dwar id-diskriminazzjoni u s-sitwazzjonijiet li dawn il-persuni jiġu wiċċ imb’wiċċ magħhom. Dan u aktar kien diskuss matul din il-ġimgħa f’ Malta waqt Forum li kien organizzat mill-Ministeru għad-Djalogu Soċjali, Affarijiet tal-Konsumatur u Libertajiet Ċivili flimkien mal-Iżvezja li laqqa’ esponenti internazzjonali li b’ modi diversi jaħdmu għad-drittijiet ta’ persuni LGBTI. L-għan ta’ dan il-Forum kien li jitkompla l-proċess biex id-drittijiet ta’ persuni LGBTI jitpoġġew fuq quddiemnett tal-aġenda. Dan il-Forum holoq okkażjoni oħra biex kull min hu involut seta’ jiddiskuti oqsma li jaffettwaw lill-persuni LGBTI kif ukoll inġhatat l-opportunità biex jiġu identifikati l-azzjonijiet li għandhom jittieħdu f’ dan ir-rigward.

Fil-ftuħ ta’ dan il-Forum, il-Ministru għad-Djalogu Soċjali, Affarijiet tal-Konsumatur u Libertajiet Ċivili, Helena Dalli, fakkret meta hi, flimkien ma’ Ministri mill-Unjoni Ewropea, iffirmit id-dikjarazzjoni kongunta fl-okkażjoni tal-Jum Internazzjonali kontra l-Omofobija u t-Transfobija li tfakkar is-sena li għaddiet f’ The Hague. L-għan ta’ din id-dikjarazzjoni kongunta kien li titjieb is-sitwazzjoni tad-drittijiet fundamentali ta’ persuni LGBTI. Hija semmiet il-passi li qed tieħu Malta biex tirrikonoxxi aktar id-drittijiet tal-minoranzi fosthom ta’ persuni LGBTI. Fost l-oħrajn, il-Ministru Dalli rreferiet għal meta x-xahar li għadda l-Parlament approva l-liġi dwar l-Unjoni Ċivili li tirrikonoxxi d-drittijiet u l-obbligi għall-koppji tal-istess sess. Il-Parlament approva wkoll emenda fil-Kostituzzjoni li toffri protezzjoni kontra kull tip ta’ diskriminazzjoni fuq bażi ta’ orjentazzjoni sesswali u identità tal-ġeneru. Il-Ministru Helena Dalli kompliet tgħid li issa l-pass li jmiss se jkun il-liġi dwar l-identità tal-ġeneru.

Dawn l-iżviluppi jikkontribwixxu sabiex jiġu iktar imħarsa d-drittijiet ta’ persuni LGBTI. Imma l-preġudizzju, id-diskriminazzjoni u l-vjolenza mmotivata mill-mibgħeda jibqgħu jippersistu. Dawn is-sitwazzjonijiet jistgħu jsehħu kullimkien – fit-triq, fil-bars u l-clubs, fuq ix-xogħol, fl-iskejjel u saħansitra fid-dar. Minhabba f’hekk, għad hawn ħafna persuni LGBTI li jagħzlu li ma jizvelawx l-orjentazzjoni sesswali tagħhom.

Studju ppubblikat mill-Kummissjoni Nazzjonali għall-Promozzjoni tal-Ugwaljanza (NCPE) fl-2011 jiddiskrivi każijiet ta' diskriminazzjoni li persuni LGBTI għaddew minnhom f'oqsma u ambjenti differenti. F'dak li għandu x'jaqsam mal-qasam tal-impjiegi, persuni LGBTI ltaqgħu ma' każijiet li jvarjaw b'mod konsiderevoli u jinkludu każijiet ta' lingwaġġ li joffendi fuq il-post tax-xogħol, iżolament, fastidju, diffikultà biex isibu xogħol, telf ta' klijenti u tkeċċija mix-xogħol b'mod ingust. L-aktar forom komuni ta' diskriminazzjoni li kienu rrapportati f'dan l-istudju kienu kliem jew laqmijiet insulenti, ċajt mhux xieraq u l-użu ta' lingwaġġ omofobiku. Sibna wkoll każijiet ta' għalliema li twaqqfu mix-xogħol wara ilmenti mill-ġenituri tat-tfal minhabba l-orjentazzjoni sesswali tagħhom. Izda wara li ttiehdet azzjoni legali, l-għalliema reġgħu ngħataw l-impjieg. Għalhekk każijiet bħal dawn juruna li dawn il-persuni m'humiex hielsa mill-fastidju jew id-diskriminazzjoni fuq il-post tax-xogħol.

Fil-qasam edukattiv hareġ li l-*bullying* hu l-aktar forma predominanti ta' fastidju u diskriminazzjoni esperjenzata. Hafna minn dawn l-incidenti sehħew fi skejjel primarji u sekondarji u dawk li hadu sehem fl-istudju tal-NCPE kienu ffastidjati mhux neccessarjament għax kienu omosesswali jew trans izda anki minhabba l-apparenza jew l-aġir tagħhom.

Id-diskriminazzjoni fil-qasam tal-akkomodazzjoni tad-djar kienet inqas frekwenti minn dik fl-impjiegi jew l-edukazzjoni. Izda meta każijiet bħal dawn sehħew, kellhom sinifikat u impatt fit-tul fuq hajjet il-persuni. Dan kien il-każ l-aktar meta l-fastidju sehħ mill-ġirien u li wassal biex il-persuna thossha skomda jew vjolentata f'darha stess.

Fix-xhur li gejjin, l-NCPE se tkompli tanalizza aktar fil-fond il-vjolenza, il-fastidju u l-*bullying* fl-iskejjel li jsehħu mhux biss abbażi tas-sess tal-persuna, izda anki f'oqsma oħra ta' diskriminazzjoni bħalma huma l-orjentazzjoni sesswali jew l-identità tal-ġeneru. Wara dan l-istudju l-NCPE se tagħmel kampanja biex tohloq iktar kuxjenza fuq dawn il-każijiet u tissahħaħ il-prevenzjoni tal-*bullying* u fastidju.

Barra minn hekk, l-NCPE, fuq bażi regolari, tilqa' u tinvestiga ilmenti ta' persuni li jhossuhom diskriminati minhabba l-orjentazzjoni sesswali jew l-identità tal-ġeneru tagħhom fejn jidhlu l-impjiegi, il-banek u l-istituzzjonijiet finanzjarji kif ukoll fil-qasam tal-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali.

Għal aktar informazzjoni, aghmel kuntatt mal-NCPE fuq 2590 3850, equality@gov.mt jew fuq Facebook taħt National *Commission for the Promotion of Equality*.

Referenzi:

Amnesty International, *Because of Who I am – Homophobia, Transphobia and Hate Crimes in Europe*, September 2013.

NCPE, *LGBT Discrimination Research Report – Qualitative Study*, December 2011.